

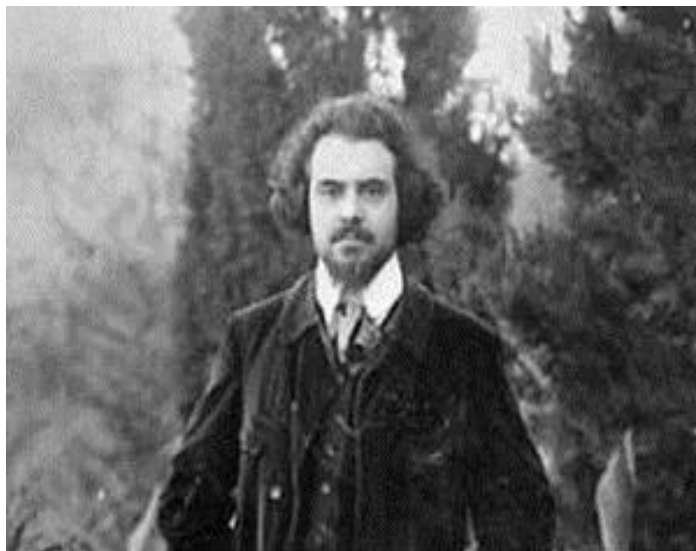
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ТА
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ІСТОРІЇ БІЛОРУСІ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

“СЬОМІ БЕРДЯЄВСЬКІ ЧИТАННЯ”

7 червня 2019 року

Біла Церква

2019

УДК 327.8 (73:55)

Дужа І. А., кан.,політ.,наук.

Білоцерківський національний аграрний університет

Kitne_box@ukr.net

ВПЛИВ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ НА ІРАН

За часів правління шаха Іран починає розвивати свою ядерну програму, у 1968 році країна приєдналася до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ). Згодом Іран уклав контракт з німецькою фірмою Siemens на спорудження в Буширі двох енергоблоків, які були збудовані на 70%, однак суттєво постраждали під час ірано-іракської війни 1980-1988 років. Внаслідок Ісламської революції відбувається розрив зав'язків Ірану із західними компаніями, як наслідок усі подальші плани країни були заморожені.

На початку 1990-х років Іран намагався отримати допомогу в розвитку ядерної енергетики з боку низки країн, зокрема Китаю та Аргентини, які були змушені відмовитися від співпраці з Тегераном під тиском США, що вже тоді вважали її прикриттям для створення ядерної зброї.

Згодом на підставі підписаних контактів на будівництво енергоблоків для АЕС у Буширі та поставку туди ядерного палива розпочалася відповідна співпраця Ірану з Росією. Одноосібно Іран розробляв власні поклади уранової руди, а також зміцнював науково-технічну базу, котра є найбільш передовою в регіоні, за винятком Ізраїлю.

Відкрито Іран не веде створення ядерної зброї, тому світова спільнота та МАГАТЕ намагаються створити умови для прозорого забезпечення та контролю за діяльністю ядерної зброї. Іранські високопосадовці мають намір підвищити статус Ірану до рівня світових наддержав, котрі мають ядерне озброєння.

Зокрема МАГАТЕ не може констатувати однозначну присутність ядерної зброї, чи його розробку в міру того, що Іран припинив участь в добровільних і обов'язкових умовах додаткового протоколу та добровільної співпраці з МАГАТЕ з 2006 року.

У листопаді 2011 року Міжнародне агентство з атомної енергії повідомила про виявлені ознаки досліджень та експериментів спрямованих на розробку ядерної зброї. Вперше доповідь МАГАТЕ докладно описувала роботи над створенням атомного детонатора, багатоточкового ініціювання вибухових речовин, та експерименти, пов'язані з інтеграцією ядерних боеголовки в ракети. В свою чергу Іран відкинув доповідь і звинуватив МАГАТЕ у прозахідній орієнтації.

Починаючи з 2012 року країни Заходу посилюють санкції проти Ірану задля стабілізації та збереження мирних шляхів розвитку країн без використання ядерного потенціалу.

14 липня 2015 року ряд країн - США, Китай, Британія, Франція, Німеччина, Росія та Іран - підписали Спільний всеосяжний план дій, яким передбачалося зменшення кількості іранських центрифуг для збагачення урану; перетворення реактора Арак на дослідницький; заборона на поставки Тегерану деяких видів зброї; особливий доступ МАГАТЕ до всіх ядерних об'єктів Ірану та поступове скасування антиіранських санкцій.

8 травня 2018-го президент Дональд Трамп проголосив, що Сполучені Штати виходять з багатосторонньої ядерної угоди з Іраном від 2015 року. «Іран є головним спонсором тероризму у світі... В основі іранської ядерної угоди була «брехня», чому є докази».

Британія, Франція та Німеччина підтримують збереження угоди, що передбачає відмову Тегерана від розробки ядерної зброї в обмін на зняття економічних санкцій за певного удосконалення деяких положень цього документа, зокрема щодо балістичної складової ракетної програми Ірану.

В листопаді 2018 року США констатує, що все ядерне співробітництво з Іраном, за винятком обмеженої діяльності, щодо якої надаються звільнення від санкцій, підлягає санкціям.

Введення нових обмежень щодо ядерної програми Ірану, значно більш строгих в порівнянні з існуючими обмеженнями. Іран не зможе будувати будь-які нові ядерні об'єкти з

іноземною допомогою, в тому числі енергетичні реактори і гарячі камери, які в даний час дозволені відповідно до Спільного всеосяжного плану дій (СВПД).

Участь в розширенні ядерного потенціалу Ірану за межі нинішніх кордонів також піддається санкціям.

Сполучені Штати здійснюють проекти в області нерозповсюдження в Араку, Бушері і Фордо під найсуворішим контролем з метою забезпечення прозорості та збереження обмежень щодо Ірану.

Дозвіл продовжувати цю конкретну діяльність є тимчасовим заходом, який зберігає контроль над цивільної ядерної програми Ірану. Вона дозволяє Сполученим Штатам та ряду країн знижувати ризики поширення в Араку, здійснювати безпечний нагляд за операціями в Бушері, обмежувати запаси збагаченого урану в Ірані і не допускати, щоб режим відновлював такі об'єкти, як Фордо, з метою, чутливих з точки зору поширення. Цей нагляд підвищує здатність стримувати іранську програму і чинити тиск на режим, поки не досягнута більш жорстокої угоди.

На іранський режим були накладені найсуворіші санкції. Міністерство фінансів наклало санкції на більш ніж 700 фізичних осіб, юридичних осіб, повітряні судна та інші транспортні засоби.

Мета цих санкцій полягає в тому, щоб зменшити здатність режиму фінансувати різні дії, які загрожують миру і безпеці. Чинити безпрецедентний фінансовий тиск на іранський режим, щоб в результаті змусити його представників сісти за стіл переговорів.

Санкції направлені на найбільш важливі галузі економіки Ірану, а саме: на енергетичний сектор, вантажоперевезення, банки і суднобудівництво. Також послуги страхових компаній і фінансових операцій в Центральному банку Ірану.

Виходячи з вище викладеного автор констатує проблему можливої наявності ядерного потенціалу в Ірані, та наголошує на необхідності введення жорстких санкцій не тільки зі сторони США а й всіх Західних країн, задля запобігання дестабілізації в регіоні.

Використані джерела:

1. <https://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2018/11/287133.htm>
2. <https://www.state.gov/r/pa/ime/useuropeanmediahub/287149.htm>

УДК 331.108.3–054.72(437)«1918/1939»

Коваль В. У., канд. гіст. наук

Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт

koval@belstu.by

АНАЛІЗ УПЛЫВУ БЕЛАРУСКАЙ РАДЫ Ё ПРАЗЕ НА НАЦЫЯНАЛЬНУЮ ДЫЯСПАРУ Ё ЧЭХАСЛАВАКІІ

Гісторыя беларускай дыяспары ё міжваеннай Чэхаславакіі – яскравая старонка спадчыны беларускага замежжа, якая павінна вывучацца больш актыўна і шырока. Дзейнасць беларускіх палітычных, грамадскіх, студэнцкіх, маладзёжных, прафесійных, дабрачынных арганізацый у Празе была звязана з разнастайнымі аспектамі жыцця эмігрантаў. Значныя факты развіцця дыяспары для спецыялістаў яшчэ застаюцца слаба даследаванымі. Некаторыя палітычныя аспекты дзейнасці эмігрантаў выклікаюць навуковую палеміку ё асяродку сучасных гісторыкаў.

Аналіз ролі Беларускай рады ё Празе – адна з такіх гістарычных тэм, якая прымушае спецыялістаў дыскутаваць. Прынцыпова розныя ацэнкі сучасных спецыялістаў сустракаюцца ё вывучэнні мінулага Беларускай народнай рэспублікі (БНР) і дзейнасці Ураду БНР. Паколькі заснавальнікамі Беларускай рады ё Празе былі члены Ураду БНР, значэнне рады таксама ацэньваецца па-рознаму.

ЗМІСТ

Іщенко М. П. Сучасна філософія про об'єктивний закон глобального еволюціонізму	3
Мельник Л.М. Питання національної еліти в політичній творчості Трохима Зінківського	6
Бровко Н.І. Розвиток уявлень про правосвідомість людської особистості в поглядах вітчизняних митців	7
Дамарад А. А. Нетитулована шляхта Беларусі і України у саслоўна-палітычных працэсах у Расійскай імперыі	9
Харьковщенко Ю. Є. Питання свободи у філософському вченні М. Бердяєва	11
Дем'яненко О.О. Осмилення сучасної освіти крізь призму бердяєвських ідей про дисбаланс системності розвитку культури	12
Дем'яненко О.О. Громадянське суспільство у процесах політичної модернізації України	14
Каляда І.У. Фарміраванне нацыянальнай сістэмы адукацыі і навукі ў Беларусі (1920-я гады)	16
Терещук М. М. Інститут парламентаризму в континентальній правовій системі	19
Росавіцький О.О. Вплив релігії на формування правових систем світу	22
Бурак П. М. Глобализация цифровой индустрии, ее социокультурные риски и последствия	23
Дужа І. А. Вплив Сполучених Штатів на Іран	26
Коваль В. У. Аналіз уплыву Беларускай рады ў Празе на нацыянальную дыяспару ў Чэхаславакіі	27
Крючек П. С. М.В. Довнар-Запольский – создатель высшего экономического образования в Украине	30
Острога В. М. Деятельность педагогических курсов в Беларуси в начале XX в.	33
Самойленко Л. Я. Проблеми проходження державної служби в умовах реформування	36
Райченко А. А. Проблема белорусской государственности в 20-е гг. XX в.	37